

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

La situațiunea gimnasiului român din Brașov.

II.

Enunțatiunile solemne, făcute de șeful guvernului României, în sinul corpului legislativ, în fața lumii și aplaudate de corpul legislativ, le considerăm de un pas serios în interesul deslegării finale a unei chestiuni de imensă însemnătate culturală pentru *statul nostru*, ai cărui civi credincioși sunt 3 milioane de Români, carea — durere — până aci nici în România, nici la noi n'a fost tratată în mod corect și demn de două state vecine și amice, ci în mod superficial și din o parte și din alta.

Nu rabdă îndoială și nu credem, că ar nega-o nici autorii ordinațiunei ministeriale nr. 559 din 1875, prin care se interzice școlilor și corporațiilor, cari susțin școle, primirea de ajutoare materiale dela guverne și state străine, și a legii despre școlile medii (art. XXX. din 1883 §. 72), care a înăsprit acele dispozițiuni, că acelea sunt cu fotografie, făcute anume din incidentul rentei gimnasiului nostru din Brașov. Cutezăm a afirma însă, că dacă guvernul României dela început ar fi studiat natura de drept privat a acelei rente, cum dovedesce dl Sturdza că o a studiat, și s'ar fi pus pe acel teren pe care, deși cam târziu, dar totuși odată se pune dl Sturdza, guvernul nostru, care pe atunci era din partidul lui Deak și nu era sub presiunea unei opinii publice atât de infectate de șovinism exagerat maghiar ca cea actuală, n'ar fi luat măsurile prohibitive care le-a luat, și biserica Stului Nicolae din Brașov n'ar fi fost necesităta sau se re-nunț la dreptul său de proprietar al ecuivalentului unor bunuri din România, său se-și ridice renta pe cale confidențială. Pentru-că nici statul nostru,

nici altul nu pôte lipsi pe cetățenii sei de averea ce o posed pe teritorul altui stat, din contră exemplele de tôte dîlele dovedesc, că are datorința să intervină și în faptă și intervine la statul străin pentru realizarea drepturilor de avere ale civilor sei.

Acum, — „*tandem aliquando*” — însă vedem, că chestiunea a întrat în ogașa cea adevărată și sperăm că guvernul României își va considera angajamentul luat în fața lumii de o poliță a vîstă, prezentată deja spre escomptare.

Sperăm, că legislativa României în urma acestor enunțatiuni va fixa valoarea actuală a moșiilor și altor emolumente care au avut biserica Sântului Nicolae din Brașov în România, și său îi va da alte bunuri de aceeași valoare său îi va da valoarea în numărare odată pentru totdeuna, său îi va fixa o rentă corespunzătoare anuală, și pe cale diplomatică va esopera dela statul nostru, ca Biserica Sântului Nicolae să pôtă primi bunul, capitalul sau renta sa pe față, fără nici o bănuială de natură politică.

Făcui acești pași din partea României, credem că guvernul nostru nu numai nu va împedeca, dar din contră va da tot sucursul său, că biserica Stului Nicolae se devină în liberul exercițiu al dreptului său relativ la această avere, cu atât mai vîrtos, că această avere o a destinat biserica Sântului Nicolae spre scopuri școlare, ér față de asemenea averi, ministrul de culte și instr. publică, în sensul art. de lege XXX. din 1883 §. 48 alinea ultimă, are datoria să se îngrijască, ca acelea regulat să se întrebunțeze conform destinațiunei lor.

Jurnalistica maghiară a luat act de enunțatiunile d-lui Sturdza, și în general putem dice că nu-i convin, pentru-că nu-i convine existența gimnasiului nostru pin Brașov.

Ba o parte din ele, și încă de acelea care trec de agreate guvernului dice: „Bine! să dee România renta

anuală gimnasiului român din Brașov pe calea guvernului nostru, dar guvernul se o considere de dată din partea sa, și se-și esercite influința ce i-o garantează legea, când din vîstieria statului subvenționează un gimnasiu confesional”.

Multe sunt cu puțință la Ddeu și în statul nostru sub presiunea șovinismului, dar asta una totuș nu o putem admite de posibilă, pentru-că o asemenea eventualitate nu li-a venit în minte legislatorilor din 1883, și legea este clară, ea pretinde influință în contul autonomiei numai în proporția ajutorului ce-l primesce gimnasiul dela statul nostru, și încă și acest ajutor se dă numai la cererea consistoriului, și numai până atunci până când se cere. (Art. de lege XXX din 1883, §. 47, punctul e).

Este deci o totală ignoranță și necunoștință de lege a cere o astfel de absurditate dela guvern, carele își pôte permite luxul să nu esecute o lege cu aceeași rigore față de toți, nu pôte însă înlocui legea cu arbitriul său, nu pôte viola legea.

Noi nu credem, că guvernul nostru ar da ascultare acestor-fel de sfaturi. Dar chiar de am presupune că și un astfel de lucru ar fi posibil, acela ar fi numai o încercare zădarnică, pentru-că proprietariul rentei ar dice pur și simplu: „nu mai dotez gimnasul cu această rentă, ea este averea mea de care pot dispune după plac, și o voi folosi pentru acoperirea altor trebuințe de ale parohiei, unde ministrul nu poate avea nici un amestec”.

Se trecem acum la cestiunea, care se dice că a provocat agitația pentru gimnasiul nostru din Brașov.

Intre cele două acte cetite de dl Tache Ionescu în cameră și publicate prin diare, este un rescript al ministrului de culte și instr. publ. ddto 18 Aprilie a. c. către Metropolitul nostru, în care se dice: că deorece școlile centrale din Brașov prin mijlocirea bisericei s-tului Nicolae din Brașov, cu călcarea

pe față a ordinațiunei ministeriale nr 559 din 1875 și al §-lui 72 art. de lege XXX din 1883 și contra categorice și stricte opriri, a primit în un lung șir de ani subvențiune anuală dela stat străin, ministrul este îndreptățit, ca față cu școlele din cestiune se aplice cea mai strictă pedepsă cuprinsă în art. de lege XXX din 1883, adică închiderea lor, dar fiindcă prin această măsură s'ar reduce mult „posibilitatea dezvoltării civilizațiunei în școlele medii cu limbă românească” — deocamdată nu face pașii de lipsă pentru esecutarea acestei dispozițiuni, ci voiesce se dee posibilitate școlilor centrale din Brașov pentru mai departe subsistență și anume pune condițiunea ca consistoriul archidiecean se interdică eforiei școlilor din Brașov facultatea de a primi sub ori ce nume și sub orice titlu ajutor dela guvern său dela domnitor străin, și totodată să cêră ajutor dela stat spre scopul școlei, asigurând pe Metropolitul nostru din capul locului despre buna sa voință și despre aceea că se va păstra neatinsă limba română, ca limbă de propunere și caracterul confesional al școlilor.

Dechiarăm și aci, că noi nu scim decă acest rescript este autentic său ba, pentru-că dela factorii competenți n'am primit nici o informațiune în privința acestă, dar această împrejurare nu ne pôte împedeca se ne spunem și noi părerea asupra lui când tôte lumea se ocupă de el, și mai vîrtos când tôte foile din capitală publică în nrul de Sâmbătă un comunicat oficios, că Metropolitul nostru ar fi căpătat un astfel de rescript.

Părerea noastră este, că ministrul, decă ar susținea cele ce conține pretinsul rescript s'ar pune pe base false, ca să iee măsurile cele mai aspre față de un institut, pe carele el însuși îl declară de o necesitate imperativă pentru „dezvoltarea civilizațiunei” în statul nostru, și carele — dicem noi — decă nu l'ar fi creat și cu mari jertfe nu l'ar susținé românii din Bra-

FOIȚA.

Incercări de Unire cu Biserica Ortodoxă din partea Bisericii Protestante din Anglia.

Citim în „*Ekkllysiastiky alythia*”, jurnalul patriarhal din Constantinopol, No. 7 din 14 Februarie 1898, următoarele:

„Episcopul Sarisburei la Patriarhat. Acesta a vizitat și alte Biserici autocefale într-o misiune specială, adică Episcopul Ión al Sarisburei *), care a venit în acest scop și în Constantinopol și a vizitat în Mercurea trecută pe patriarhul ecumenic, însoțit de protoereul Bisericii anglicane de aicea, de unul din interpreții Ambasadei Englese și de un conațional comerciant Gr. Anadiade, fiind primit cu onorurile cuvenite demnității lui.

Teofilia sa înmânând Prea Sfinției Sale scrisore de recomandare a prea respectatului Archiepiscop de Cantorbéry și a tôte Anglia Friderich, i-a dat tot de-odată și trei fotografii: portretele Archiepiscopului de Cantorbéry, al Episcopului de York și al său.

În scrisore de recomandare, scrisă grecesce, se arată scopul trimiterii Teofiliei

Sale, în care i se impune să comunice hotărârile celor 194 de episcopi ai Bisericii Anglicane, cari s'au adunat de pretutindenea în anul trecut la Lambeth în luna Iulie **), ca să se sfătuiască despre marea afacere creștinească a unirei Bisericii Anglicane cu Bisericele Ortodoxe ale Orientului, despre care s'a tratat mai amănunțit în fasciculele unei întâi ale „Adevărului eclesiastic” (*Ekkllysiastiky alythia*) despre această, publicate sub titlul „Analecte Teologice”.

În aceste hotărâri se cercetază, care sunt mijlocele cele mai practice pentru o mai de aproape apropiere a bisericei Anglicane către Biserica Ortodoxă și colegarea mai strânsă a legăturilor dragostei. Pentru acest scop întâiul Ierarch al Bisericii Anglicane solicită (reclamă, cere) ajutorul și cooperarea mai ales a Tronului Ecumenic „a acestui centru dătător de lumină a tot Orientul”, după cum îl numesce expres în scrisore de recomandare către Prea Sfințitul Patriarch; lucru pe care citindu-l Prea Sfințitul Patriarch a manifestat bucuria și veselie sa lăuntrică la cele cuprinse, aducând înainte frasa scripturei: „Cât sunt de frumoase urmele celor ce evangelisază pacea”.

*) Sarisbura este un oraș în Anglia, aproape de capitala Londra, și care are și un Episcop.

**) Lambeth este o parohie în Londra, unde este și palatul Archiepiscopului de Cantorbéry.

Fiind-că după înconșințările făcute de către Episcopul Sarisbure, s'au atins ore-care semne de îndoială asupra diferitelor dogme esențiale și s'au cerut unele explicări, ce nu se pot da decât cu contelegerea tuturor bisericilor autocefale ortodoxe, s'a judecat că-i necesar, ca să se supună în scris cele respective față de cele propuse, ca astfel să se pôtă stabili un studiu și o cercetare despre acele. Visita a durat timp îndelungat, fiind interpret Archimandritul Ioachim Foropol cunoscător acestei limbi, conservatoriul Archivei Patriarchiei. Terminându-se întrevederea, Prea Sfințitul Patriarch ridicând mâinile spre cer s'a rugat ca dorințele celor adunați în Lambeth, servitori ai bisericei Anglicane să devină bine-primate înaintea Celui ce s'a pogorit din ceruri, Domnului nostru Isus Christos, pentru mântuirea noastră, și demersurile lor să se îndrepte spre tot lucrul bun al apropierei, pe de o parte a acelor de acum ai acestor două Biserici: ai celei Anglicane cu cea Ortodoxă; iar pe de altă să se aplaneze cât mai curând greutățile și să se ajungă marea dorință și marea taptă a Unirei Apoi Episcopul Sarisburei, cerându-și voe de la Preasfinția Sa, s'a pogorât curând și s'a rugat pentru reușita acestui mare fapt al Unirei chiar în Biserica Patriarhală, îngenunchând înaintea sfintei

Mese. După această privind cu atențiune și icónele istorice aședate acolo, s'a dus încunjurat de cele mai mari onoruri. A doua zi Joi marele protosinghel, împreună cu archimandritul Ioan Foropol s'a dus la Ambasada Angliei, unde vizitând pe Teofilia sa, i-a înmânat și scrisore de răspuns a Prea Sfinției Sale către întâiul Ierarch al Angliei dorindu-i în numele Patriarhului ecumenic drum bun prea iubitorului de Dumnezeu al Sarisburei, care a părăsit în aceeași zi Constantinopolul”.

Incercările de unire între bisericile din occident cu ortodoxii, sunt din seculi îndepărtați și își au rațiunea lor. Iat-o după noi ortodoxii.

Pentru biserica romano-catolică ori papală biserica ortodoxă a fost și va fi totdeuna dovada cea mai puternică, cu tôte prefacerea faptelor și datelor istorice de către scriitorii romano-catolici, dicem, va fi totdeuna dovada cea mai puternică, că desbinarea a provocat-o apusenii, din cauza inovărilor lor, din cauza dorinței lor tiranice de a se erigea persóna Papei ca stăpân peste tôte biserica lui Christos. Noi scim că vina este a lor, ei simt această, și au simțit-o dela început, de aceea au căutat prin diferite mijloce nedrepte a ne provoca, chiar sili la unire. Am rămas o cetate combătută, izolată, ruinată de vremuri grele; dar neluată, neucerită de

șov, în sensul §-lui 17 al Art. 44 din 1868, într-un centru românesc cum este Brașovul, ar fi dator statul să-l creeze așa cum este, cu limbă de propunere românească.

False sunt premisele din rescript, pentru că:

1. Școlile centrale din Brașov nici odată n-au cerut și n-au primit subvențiune dela stat străin, ci a primit *dotatiune dela proprietarii, dela susținătorii gimnasiului, dela bisericele „Stul Nicolae” și „Adormirea” din Brașov*, deci gimnasiul, resp. Școlile centrale, n'au călcat nici ordinațiunea amintită ministerială, nici legea.

2. Nici însași biserica Stului Nicolae, carea se dice că ar fi mijlocit acea „subvențiune” n'a cerut și n'a primit subvențiune dela guvernul român, ci și-a încasat numai venitul unei averi a sale, de natură de drept privat, din România dela stat, ca dela debitorul său.

Prin această n'a călcat nici o lege; §-ul 72 al art. de lege XXX. din 1883, în mod obiectiv, nu se poate aplica la acest cas.

Prin urmare consecuențele ce le trage ministrul din fapta bisericei Stului Nicolae cad de sine, se pot considera de efluxul unei informațiuni greșite.

Dar ni-se poate reflecta: „Așa este! biserica Sântului Nicolae n'a comis nici o faptă interzisă prin lege, ci ea și-a ridicat numai renta sa dela debitorul său, ér debitorul nu și-a pretins și n'a avut nici o influență, prin achitarea datoriei sale, asupra comunei bisericesci său a școlilor susținute de ea, guvernul nostru însă susține contrariul și pretinde că „S-tul Nicolae” a călcat legea, deci s'eu se cêră subvențiune dela el, dacă vrea să mai existe școlile centrale, s'eu le închide, ér puterea este în mâna lui, dispozițiunile lui nu se pot apăla, și fîe acelea cât de aspre, față de Români ar fi aplaudate și de opiniunea publică maghiară și de legislativă, pentru moment deci nu poate fi vorba de „*quid juris?*” ci numai de „*quid consilii?*” Ce răspuns se dee susținătorii școlilor, respective consistoriul la rescriptul categoric al ministrului?

Asta la totă întâmplarea este o întrebare foarte grea, ținând cont de toate împrejurările în cari se află românii ortodocși în statul nostru.

Dar „Nichts wird so heiss gegessen wie gesotten” dice nēmful, și noi cu toate acestea credem că se poate limpede cestiunea în mod satisfăcător pentru ambele părți, pentru că fie șovinismul cât de exagerat, el

totuși nu pôte merge până acolo, ca să se nimicească un institut dintre cele mai escelente din statul nostru, un institut al cărui existență în sensul §-lui 47 al art. de lege XXX din 1883, „cu deosebire o pretind interesele generale de cultură și interese ponderose locale”.

Nainte de toate să consultăm legea. Pe care § al legii se pôte redîma ministrul, când susține categoric că ar avé drept să închidă școlile centrale din Brașov?

Negreșit că numai la §-ul 50 va fi reflectat, pentru că alt § nu există în art. de lege XXX: 1883, care ar contempla eventual și închiderea vrunei școle medii, și încă și acela admite închidere interimală „egyidőre” și în cazul extrem definitivă, însă cazul din cestiune nu se pôte subsuma în categoria casurilor taxativ numite în §-ul 50.

Entă textul legii:

„Dacă guvernul ar veni la cunoștința unor rele morale sau unei direcțiuni contrare statului în o școală medie confesională, și dacă pe calea competenței autorități superioare a școlei nu s'ar puté procura o vindecare radicală, ministrul de c. și instr. publ. după o investigațiune efeptuită prin organele sale ordinare sau prin organe esmive anume în acest scop, dacă pe baza investigațiunei s'ar constata astfel de fapte, cari pentru directorul și profesorii institutelor cari stau sub dispozițiunea și conducerea directă a ministrului s'ar pedepsi cu pierderea oficiului, are dreptul și datorința se pretindă dela acea școală delaturarea indiviilor periculoși; încât fapta lor ar fi de urmărit după legea penală se pornesc pe calea legii procedura penală contra lor; ba decă reul nu s'ar putea vindeca prin delaturarea singuraticilor, se substernă la Maiestatea Sa reprezentatiune pentru închiderea interimală sau definitivă a însăși școlei”.

Școlile centrale din Brașov nu sunt vinovate nici de unul din păcatele acestea, nici chiar biserica sântului Nicolae, pentru că a primi ea chiar ajutor bănesc dela un stat, care are popor de un sânge cu credincioșii ei, nu este identic cu a inaugura în școală o direcțiune contrară statului nostru, mai virtos când nici nu se afirmă că cel-ce dă ajutorul pretinde dela cel care-l primesce sau că primitorul ar comite astfel de fapte.

Guvernul nostru însă dacă până acuma n'a știut sau n'a voit să scie, că banii cari îi primia biserica sântului Nicolae dela România nu sunt subvențiune nici ajutor, ci o rentă de natură de drept privat, acuma o scie dela locul cel mai competent, dela guvernul României și încă dela un guvern cu care stă în raporturi foarte amicale, și avem tot dreptul

să pretindem ca să nu mai lege bănuiele politice de acea rentă.

Astfel și nu altmintrea stând lucrul, amenințarea cu închiderea școlilor centrale o considerăm de un lucru pripit, carele nu se pôte justifica cu dispozițiunile legii.

Cu toate acestea ce este de făcut față de alternativa pusă de ministru.

Nainte de toate luăm act de „asigurarea despre buna voință” a dlui ministrului Wlassics, și de garantarea limbei române și a „*caracterului confesional*” al școlilor centrale din Brașov, și pentru cazul când acelea ar cere și ar primi ajutor material din visteria statului nostru.

Caracterul confesional al acelor școle numai atunci se va „păstra neatins” cum garantază dl ministrul, când drepturile economice ale bisericei noastre întru nimica nu vor fi alterate.

Aceste premise, după părerea noastră, sinódele parohiale dela bisericele „Adormirea” și „Sântul Nicolae” din Brașov, ca susținătorii școlilor amenințate, n'ar greși dacă ar cere, ca guvernul nostru să intervină la guvernul României, ca bisericei sântului Nicolae să i-se dee sau în natură aite bunuri de aceeași valoare cu bunurile și drepturile de pășune etc. avute în România, sau echivalentul acelor bunuri și emolumente, sau o rentă anuală corespunzătoare venitului curat ce ar produce acele bunuri etc. dacă ar fi în posesiunea bisericei Stului Nicolae; ear ca nici pânăcând va ajunge biserica Stului Nicolae în posesiunea acelor bunuri resp. a rentei lor se nu vină în perplexitatea financiară, se cêră dela guvern un ajutor material interimal, nelegat nici de o condițiune, care ar jignidreptul autonomic al bisericei noastre.

Decă asigurarea despre bunăvoință, și despre păstrarea „neatinșă” a caracterului confesional al școlilor sunt serioase, cum trebuie să fie în gura unui ministru, — atunci d-nul ministru va împlini cererea susținătorilor școlilor centrale din Brașov, înaintată prin consistoriu, în ambele direcțiuni. Și încă va trebui să caute ca pertractările cu România să se termine cât mai curând, ca cu atât mai curând se scape statul nostru de ajutorul interimal.

Temerea acelor, cari țin că la un ajutor primit dela statul nostru nu s'ar mai putea renunția, este absolut neîntemeiată, pentru că eată ce dispune legea în această privință:

„Pre ori-care școală medie, numai în acel cas, și numai până atunci o pôte spri-gini ministrul de culte și instrucțiune publică materialicesce în modul indicat mai sus, decă și până când ajutorul, de bunăvoie

(önként) îl primesce său cere corporațiunea, care susține acea școală, respective relativ la institutele confesionale — autoritatea superioară a aceloră”.

„Cu ocaziunea fie cărei ajutoări de fe-liul acesta, între ministrul de culte și instrucțiune publică și între partea ajutoară trebuie să se încheie un contract special în acest scop, în care sunt de a se fixa: modalitățile ajutoării, condițiunile mai de aprôpe a aceleia, și drepturile asigurate și obligămintele primite pentru ambele părți”. (Art. de lege XXX: 1883, §. 47, punctul e.)

Durata ajutorului atêrnă deci dela voia celor ajutoări, ér guvernul nu-l pôte impune

Dotatiunea clerului. După informațiunea primită din isvor sigur referentul proiectului de lege despre dotatiunea clerului în casa magnaților nu e dl Dr. Iosif Gall, ci președintele tablei, Esc. Sa Alecsandru Vértessy.

Șanse nu prea sunt, că tectul primit din partea casei aplegătorilor se va schimba în casa magnaților.

Comisiunea acestei case încă l-a primit neschimbat, deși a fost îmbinată din 2 comisiuni mari: din cea financiară și cea de drept public și privat

Amandamente s'au făcut mai multe. Cele făcute, parte de baronul Pronay parte de Dr. Iosif Gall, au primit mai ales §. 7, 9, 11 și 17 anume:

În privința eliminării său precisării mai esacte a aliniei ultime din acel paragraf, care enumără faptele ce ar aduce cu sine detragerea subvențiunei; mai încolo în privința eliminării dreptului ministrului de a detrage subvențiunea și atunci, când forul bisericesc achită pe inculpat, și restrângerea acelu drept numai la delicta politice, lăsând afară delicta morale; în privința scoterei stolei din venitele regulate preoțesci, care se enumeră în plată, ori cel puțin a stolei dela îngropăciuni; în fine în privința modificării §-lui 17 ce atinge asigurarea dotatiunei la mâna autorității bisericesci în atare mod, în cât de acolo să nu se pôte nasce o tratare neegală a uneia sau alteia confesiuni.

Toate amandamentele însă după discușiune mai lungă s'au respins; discușiunea a ținut dela 11 ore a. m. până după prând la orele 3.

Guvernul a hotărât a pertracta cunoscutul proiect în plenul casei de sus încă înainte de serbătorile Rusaliilor după stilul nou, împreună cu proiectul despre luarea în administrarea de stat a pădurilor comunale și a proiectului despre însoțirile de credit agricol și industrial.

Dar fiindcă discuția asupra proiectului din urmă s'a prelungit în dietă mai mult, ca cum s'a creșut, și fiindcă guvernul are informațiuni, că mai ales proiectul despre întregirea venitelor preoțesci va provoca discuțiuni din mai multe părți, — așa a abstat dela primul seugând de-a convoca plenul casei de sus pe zilele proxime, și împreună cu presidiul casei magnaților, s'au înțeles ca toate proiectele amintite, se se pue la ordinea zilei numai în 7 Iunie nou.

Liturgie maghiară. Foile maghiare aduc scirea, că papa nu este contrariu al introducerii limbei maghiare, ca limbă liturgică în biserica gr.-cat., a cărei credincioși — deși aparținători la diferite naționalități — vorbesc limba maghiară. Scirea acesta o bazează pe nesce declarațiuni, date de eiscopolul ruten Firczak din Munkács episcopului titular rom. cat. Dr. Woloska, paroch în Dobrișin, în sensul căroa papa n'a fost și nu este contrariu liturgiei maghiare, ci pretinde numai un lucru și acela foarte natural, anume: *Cărțile liturgice vechi, cu tect slavon, cari și acum sunt în folosință, se se traducă în limba maghiară, și-i se trimită traducere la Roma spre revizuire și dacă vor corespunde textului vechiu slavon, imediat își va da învoirea de-a se introduce la maghiarii (?) gr. cat. liturgia maghiară.*

Nu scim întrucât episcopul renegat Muncaciului este autorizat a vorbi în numele papei, dar adevărdu-se scirea aceasta diaristică, bieții ruteni, deja părăsiți nu nu, mai de înțelegința lor mirenă ci și de cler vor ajunge acolo, ca chiar biserica să îngrope ultimele fărmituri ale conștiinței despre orginea lor slavă.

Contra socialiștilor. Ministrul Desideriu Perczel a emis de curend un ordin pentru controlarea reuniunilor socialiștilor, în care provocă autoritățile civile, să urmărescă cu atențiune activitatea reuniunilor de lucrători cu a societăților de lectură dându-le voie, ca îndată ce s'ar constata, că au trecut preste dispozițiunile din statute, să le disolve. Asemenea sunt îndrumate, mai ales pe timpul lucrului dela câmp se împedece după putință întrunirile și convenirile socialiștilor. Cu asemenea ordinațiuni și paliative nu se regulază o cauză mare ca cea a socialiștilor. Aci trebuie muncă intensivă, care se ducă la ușorarea sortii țeranului și preste tot a muncitorilor.

C. E.

nimeni. Pentru ce această îndărătnicie a ortodoxilor, va dice cineva? Pentru cuvântul că am voit să rămânem în creștinism chiar cu martiriul nostru. N'am primit predominarea tirăniei papale și n'o vom primi nici odată. Creștinismul este eliberarea omului de tirania sufletescă și trupescă, de aceea am respins și vom respinge jugul tirăniei papale cu tot aparatul novismelor sale. Scim că le suntem un ghimpe în ochii lor, un muștrător puternic al voltelor necreștine, ce le-au să vîrșit papismul din vremuri îndepărtate. Mai scim și suntem conșcii acum de noi, că acum avem libertatea și națională pe lângă cea religioasă mai toate popoarele ortodoxe, și dar puțința de a spăla tina ignoranței de pe fețele noastre, și vom arêta curând lumii creștine că la noi acești puținți și urgisiți de celelalte rituri creștine, că la noi și numai la noi ortodoxii orientali se păstrează întregi, neatînșe, neschimbate și neciuntite toate dogmele sf. noastre credinți ortodoxe, așa cum au fost definite de sf. sinóde ecumenice și locale, de sf. părinți și de biserica

La noi e lumina, la noi adevărul Când lumina va lumina și sperăm că în curând, atunci creștinii vor vedea cât întuneric și câtă prăpastie este în Apus. Am scăpat de jugul turcesc și de năvăliri sêlbatece, dar ne trebuie timp spre a ne constitui ca popor

și atunci vom desvâlă la lumina zilei și tesaurile nesecate de avuții spirituale ce le posedăm. Prin urmare o unire religioasă cu Roma este imposibilă, fără ca ea să renunțe la novisme și la tirania spirituală ori primatul Papal. N'a fost crucificat Christos pentru a institui pe pământ papalitatea.

Să venim la protestanți. Ruperea lor din biserica Romano-catolică a causat-o abuzurile și pretențiile de predominare spirituală a Papei asupra Imperiilor, Regatelor etc. Reformatorii au mers prea departe. Sprijiniți în apucăturile lor contra papalității de puterea civilă, organizarea lor ierarhică s'a făcut după placul și interesele puterii civile. Apoi pe terenul dogmatic au lovit în toate dogmele ce erau în conexitate cu tendințele papale. N'au curat rana, nici au amputat-o; ci au ucis pe bolnav. Aici e greșala, dar n'aveau ce face. Dela început ômenii prudenți și docți din Protestantism s'au adresat bisericii Ortodoxe de a fi numărați în Ortodoxism și în tot-deauna li s'a răspuns: Primii doctrina ortodoxă așa cum este ea definită de biserica universală încă din secolul al IX, reintroduceți misteriele ș'atunci vom putea în comun lăuda numele Domnului. Altfel nu.

Catolicii vechi iarăși s'au agitat pentru unirea cu ortodoxii la Bon acum în timpurile

noștre, și iarăși unirea nu s'a putut realiza pentru că noi ortodoxii, ne-am pronunțat categoric: N'avem nimic de lăsat din doctrina noastră, cine voiesce să se unescă cu noi să primescă ale credinței noastre dela Alfa până la Omega. Cât despre formele externe ritualistice și despre administrarea și judecata bisericescă, aci ne putem acomoda timpuriu trecute, unde scim că erau divergenți mici la deosibite popóre, reclamate de timp, loc, împrejurări etc. Numai pe acest teren care-i omenesc, putem sta de vorbă. De cea de ce este scripturistică și difinit nu ne vom atinge cu nici un preț, pentru că noi scim că aiceea-i tăriă noastră, că am păstrat depositul sfânt al dogmelor creștinismului așa cum ni s'a dat de biserica Universală. Noi dorim ca încercarea bisericii Anglicane să aibă reușită pe deplin, căci în ea sunt bărbai culți și luminați, în mâna căroa întrând tesaurul creștinismului ortodox nealterat, îl vor desvolta tot mereu și creștinismul în genere își va pute mai curând ajunge menirea sa. Dea Dumnezeu ca să nu ne înșelăm în speranțele noastre. Așa cugetăm noi Ortodoxii în cestiunea unirei cu Bisericele Romano-Catolică și Protestantă,

C. E.

Din România.

Principele moștenitor român în Senat.

La 4 (16) Maiu principele moștenitor al României a intrat în incinta Senatului din București și a fost primit în aplausele unanime ale membrilor, cari s'au sculat în picioare. Președintele Senatului a rostit următoarea cuvântare:

„Alteță Regală!

„Senatul României este fericit a Vă vedea pe deplin sănătos, ocupându-Vă scaunul, care Vă este dat de Constituțiune.

„Senatul aduce Provedinței mulțumirile sale cele mai ferbinti, că V'a păstrat dăile pentru binele țării și a Augusteii Văstre familii. Ați trecut într'adevăr prin grea cumpănă; viața Alteței Văstre a fost mult timp în pericol, dăr acum V'ați redobândit mult prețioasă sănătate și V'ați putut convinge în suși Alteța Văstră de dragostea poporului român și de nemărginitul devotament, cu care s'a rugat lui Dumnezeu pentru dăile Alteței Văstre.

„Glasul unanim al poporului român a fost ascultat de Dumnezeu, căci era cald, sincer, pornit din adâncul inimei sale și ță că acum, spre fericirea neamului nostru- Vă vedem țăși sănătos printre noi.

„Să strigăm dăr cu toții într'un glas: Să trăiască Alteța Sa Regală Principele Moștenitor al României: Să trăiască Augusta Dinastă! 14

La acăstă cuvântare A. S. R. Principele moștenitor a răspuns următoarele: 14

„Domnilor Senatori, sunt foarte mișcat de urarea atât de bine simțită ce mi o face în numele Senatului, urare care găsește un adănc răspuns în inima mea. Sper, că de acum înainte voi lua parte mai adese-ori la lucrările acestui corp, decât până acum, lucrări pe cari întotdeauna le-am urmărit cu cel mai mare interes.

„Vă mulțămimesc pentru sentimentele, cari le-ați exprimat acum. În tot timpul anului trecut am găsit în sînul Senatului, ca să dăc așa, o compătimire așa de adăncă și așa de binefăcătoare pentru mine, sentiment în care Senatul s'a unit cu întreg poporul român. Incă odată mă simt dator a spune, că am fost adănc mișcat de aceste sentimente“. (Aplause prelungite și entusiaste).

D. Dimitrie Gianni, în numele Camerei deputaților și conformându-se votului ei, a adresat d-nei Gladstone, văduvei marelui bărbat de Stat englez, următoarea telegramă:

Doamnei Gladstone

Londra

Conformându-mă votului pe care Camera deputaților a Regatului României l'a dat la aflarea morței d-lui Gladstone, marele bărbat de Stat al Angliei, care în toate ocaziunile a ridicat puternic glas în favoarea drepturilor României, și care a bine-voit să primăscă titlul de cetățean român, pe care Națiunea recunoșcătoare i l'a conferit, subscrisul vine respectuos să vă roage, doamnă, a primi expresiunea celor mai profunde sentimente de regret și condolență.

Președintele Camerei deputaților Regatului României. D. Gianni.

M. S. Regina însoțită de d-nele Olga Mavrogeni și Zoe Bengescu, doamne de onoare a Majestății Sale, și de d. colonel Priborianu, aghiotant al M. S. Regelui, a plecat Luni, la orele 5.30 seara, la Neuwied.

M. S. Regina va descinde la castelul Segenhaus, reședința augusteii Sale mame, A. S. Principesa de Wied.

Absența din țară a M. S. Reginei va fi de trei săptămâni, și la întoarcere Majestatea Sa va descinde direct la castelul Peleş.

În afacerea „Revistei ilustrate“.

Dl Ioan Pop Reteganul ne trimite o întîmpinare foarte lungă, privitoare la cele scrise de noi în nrul 39 despre edarea „Revistei ilustrate“, cu ajutoare din așa numitele fonduri pentru intențiuni, în care susține, că d-nia sa n'are deloc amestec în afacerile edițiunii, fiind însărcinat numai cu redactarea materialului, ce apare în ea.

Dar dl Reteganu nu desmte nici cu un cuvânt, că afirmările noastre privitoare la ajutoarele din fondurile de intențiuni ar fi neadevărate, de unde urmăz că și d-sa le recunoșce; nici că putea altcum, pe câtă vreme au țăit la ivelă documente neîndoielnice.

Pe noi și pe publicul român nu ne împorță, dacă redacția sau editorul primesce acele ajutoare. Destul atăta, că foia apare cu sucursă de asemenea natură. Diarul nostru și cu noi „Gazeta Transilvaniei“ și „Unirea“ au combătut primirea de asemenea ajutoare, mai ales că ele ne vin din parte străină, care pôte fi și contrară adevăratelor noastre interese; și cum lumea de ađi în chestii de aceste aplică consecuent principiul „*do ut des*“, ni se pôte întempla ușor, că cei-ce dau se pue condițiuni, cari nu ne sunt favorabile.

Publicăm o parte mare din ce ne scrie dl Reteganu, cu acel adaus din parte-ne, că între redacțiunea și editorul unei foi periodice totuși trebuie să existe — dacă nu alte legături — cel puțin o legătură morală, căci redactorul nu pôte fi indiferent, pentru ce și pentru cine i-și jertfește ca scriitor cea mai bună parte a ființei sale: produsele minții. Eată o parte din întîmpinare:

În nrul 39 al Telegrafului român ex a. c. sub rubrica, „Cronica săptămânii“, binevoii a ve ocupa de „Revista Ilustrată“, al cărei redactor responsabil sunt eu. Și am rămas uimit la cetirea celor ce am văzut acolo, uimit din cauza că mă confundă cu ceea ce nu sunt adecă eu Editorul acelei Reviste, precând pre fiecare broșură a ei se pôte vedea lămurit și incă în mai multe locuri, că eu nu sunt decât redactorul ei responsabil. Ca atare răspund despre materialul ce se tipărește în internul revistei, că ce conține dosul invălitorei — nu mă împorță. Și deci vă eram foarte mulțumitor dacă, amintind neînsemnatul meu nume, i-l puneți în legătură numai și numai cu aceea despre ce pot răspunde. Că — se vedeți On Redacț. — eu fac mare deosebire între autor și editor, între redactor și proprietar al unei reviste. Și după a mea părere, autorul și redactorul nu este îndreptățit să întrebe pe editor: cui va vinde opul, cu ce soi de bani va plăti tipărirea etc. Autorul și redactorul au o detoriă morală de a lucra cât numai pot mai bine și din ale lor proprii convinieri. Apoi că vor afla editor pentru scrierile lor, ori ba; ear de nor afla: editorul ce hărție va folosi? ce formă va da opului cutare; cui îl va vinde? cât de scump? — toate aceste pe autor și redactor îl lasă rece. Are el destul lucru — de vrea se lucreze, nu-și mai pôte face capul călindar și cu astfel de afaceri. Eu cel puțin așa sunt. Și ca dovadă că sunt așa, se vă citez unele date:

De când — drag Dămine — port și eu penă cu cernelă pe mult răbduria hărții, am scris 14 opșore, din cari 8 s'au tipărit în tipografia „Aurora“ din Gherla; unul în tipografia seminariului din Blaj; unul la dl W. Krafft în Sibiu, 2 le-a tipărit dl N. Ciurcu din Brașov, unul tipografia seminariului din Arad și unul Asociațiunea transilvană în tipografia archidiecezană din Sibiu, în aceea tipografie de unde ță și „Telegraful român“. Dar credeți că am întăbat pe domnii editori că din care busunar scot paralele trebuitoare pentru tipărire? cui vor da opșorele acelea și cu ce preț? Nici când nu am întăbat și în veci nu voi întăba. Eată deci chiar așa nu aveam dreptul să întăb nici pe dl Ioan Băciu, editorul Revistei Ilustrate, că pe ce bani va tipări-o și cui o va da? Eu știu, că o revistă pentru familii trebuie să se susțină ea pe sine seu dacă nu — atunci nu merită se trăiască Datorința mea de redactor era și este se lucrez, ca revista se fie atrăgătoare, se căstige teren ca ea însuși se-și pôte purta speșele, și se nu fie avisată la mila nimăru. Ear ca se o pot face în realitate, după cum o avem în imagine am sfătuit pe dl editor se-i dee înfățișare plăcută și se nu-i pună preț mare ca se putem căștiga mulți abonenți. Apoi ea se pot răsbi cu lucrul, am promis honorar colaboratorilor, honorar din honorariul

meu. Pentru că eu nu poftesc se lucreze nimenea de pomană la revista care sunt detor eu singur se o provăd cu material. Am dat deci și dăm revista gratis colaboratorilor care ne vor da material minimum de 1/2 cōlă tipărită. De vor lucra mai mult de atăta dăm de fie care cōlă tipărită 15 fl. Așa am promis, așa facem, că nu se cuvine se tragi plata lucrătorului. Apoi, că alte foi nu și-or plăti colaboratorii, iertați-mă se vi-o spun curat că eu sunt de altă părere, și a mea părere vi-o pot adeveri cu cupōne tăiate dela asigurațiunile cu care am primit însumi honorar pentru colaborare. Și nu dela papistași, fără chiar dela ortodocși.

Voi-ți a le vedea? Poftiți până la mine că bucuros vi le arăt. Deci nu era nevoie se avem la spate papistași ca se putem da ceva honorar colaboratorilor cinstiți și avisați la neînsemnatul honorar. Altcum aceste sunt afacerile ce mă privesc pre mine, celea ce privesc pre domnul Editor, dlui își va da cuvântul, de va crede că așa trebuie, pre mine nu mă împorță.

Vă rog deci. on. Red. a publica aceste anunțieri ale mele în diarul ce redactați, ăr pe venitor a face deosebire între redactor și editor. Eu am făcut și fac numai literatură

Am anunțat publice în mai multe rënduri că am cutare, ba cutare op gata și caut editor. Și nici când n'am accentuat, că editorul respective se fie român ori străin, nici nu iam pus condiția se l tipărescă aci ori pe alt continent. Eu am căutat om care se tipărescă opul așa după cum l'am scris fără adaugeri și fără scăderi, bine rău după cum l'am putut scrie. Și acum On. redacție, stau la dispoziția ori și cui cu 3 opșore în manuscris, din cari unul conține câteva mii de poesii populare adunate și ordinate de mine; al doilea conține vre-o 50 de povești populare, asemenea adunate de mine; și al 3-lea conține vre-o 50 povestiri scrise de mine, schițe și nuvele din viața poporului nostru. Le dau bucuros se le tipărescă cine va voi sub condițiile ce le vom putea staveri, dar nu întăb dacă Turc ori Tatar va fi acela, care va reflecta la edarea lor, nu, numai se le știu tipărite și date spre cutare publicului din care au țăit și pentru care sunt scrise.

Ion Popă Reteganul,
redactor resp. al Rev. II.

Nr. 261—1898.

CONCURS.

Conform §-lui 17 lit. b. din statute și concludului Nr. 23 p. b. al adunării generale, ținută în Blaj la 27 și 28 August 1895 pentru ocuparea postului de secretar I. al Asociațiunei se publică concurs cu următoarele condiții:

1. Secretarul I., ale căru agende sunt provădute în §. 28 al Statutelor, va trebui sr aibă sau cualificație academică sau se fie cunoscut ca bărbat de litere.

2. Nu pôte ocupa și altă funcțiune împreună cu servicii de birou.

3. Va beneficia de: a) salar anual fl. 1200 în rate lunare anticipative, b) cuartir liber sau relut de cuartir fl. 300, în 4 rate trilonare.

4. Postul se va ocupa cu 1 Ianuarie 1899 pe timp nedeterminat.

Reflectanții au de a și înainta documentele subsemnatului comitet până la 1 Iulie st. n. 1898.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Sibiu la 13 Maiu 1898.

Dr. II. Pușcariu,

vicepresid.

Dr. Beu
secr. II.

Noutăți.

Din cauza santei sərbători „Înălțarea Domnului“, numărul proxim al foi noastre va apărea numai Sămbătă în 16/28 Maiu a. c.

Denumire. Dl Iuliu Muntean, subjude la judecătoria cercuală din Orăștie a fost denumit viceprocuror la tribunalul din Sibiu.

Studenti români din Bucuresci în Budapesta. Foile maghiare vestec, că 30 elevi ai academiei comerciale din Bucuresci au sosit în capitala țerei noastre, în frunte cu corpul profesoral. Ei vor cerceta institutele culturale de acolo și în special coloniile comerciale și de fabrici mai mari. Din turneul lor de studii se vor întorče dăile aceste la Bucuresți.

Pentru noi. Mercuri, Maiu st. n. d. Aug. de Vreugt, profesor la Wavre, a ținut a cercul științific și literar d'Andenne din o localitate, o fruntașă din Belgia conferință despre Români și cestiunea transilvană.

O agentură a Asociațiunei în Brașovul-vechiu.

Dumineca trecută s'a constituit în Brașovul-vechiu o agentură a Asociațiunei, sub conducerea d-lor G. Maior și N. Bogdan ca delegați ai comitetului despărțământului brașovean, cari au avut tot-odată însărcinarea de-a face și o revizie a bibliotecii populare înființate acolo și de-a controla modul administrării ei. A fost ales, cu învoirea generală a poporului, ca președinte al agenturei dl Ioan Maximilian, administratorul actual parohiei; ca notar și în acelaș timp și bibliotecar dl Nicolae Balea, meseriaș, ăr cassar dl Ioan Voicu, de asemenea meseriaș. În ce privesc biblioteca, care constă din 109 cărți legate, delegații au constatat, că în intervalul dela 6 Martie, când a fost înăugurată, și până la 15 Maiu st. n., va se dăcă abia în decurs de două luni, ea a fost cetită de 266 de locuitori, bărbați și femei. Deși poporul nostru din Brașovul-vechiu este popor agricol, căruia în timpul acesta îi rămâne puțin timp liber pentru a se ocupa cu lectura, nu trece o singură Duminecă, în care se nu se presente câte 20—30 de inși, ca se schimbe cărți, înapoiind pe cele cetite și scoțându-și alte nōuē, ba în unele Dumineci s'au prezentat chiar câte 40—50 de inși. Din cauza acăsta bibliotecarul provisor de până acum, dl Nicolae Balea, rugă pe delegații comitetului se-i dea un ajutor special, căci în unele Dumineci mai ales, fiind aglomerația prea mare, o singură persoană nu pôte răsbi. Astfel i s'a și dat ajutorul cerut, fiind ales ca al patru-lea membru în agentură dl Dumitru Corbenciu, vice-bibliotecar. D-sa va avē se ia în primire cărțile dela cetitori și se le împartă altele, ăr bibliotecarul, dl Balea, va avea se pōrte registrul. Peste tot s'a constatat, că bunul nostru popor din Brașovul vechiu are cel mai frumos zel pentru cultura națională și și-a manifestat delegaților bucuria și mulțămirea sa, arătându-se gata a aduce și din parte-i jertfele cuvenite pentru prosperarea causeror Asociațiunei.

Rusaliiile în Hațeg. Societatea pentru crearea unui fond de teatru român își va ținea adunarea generală estan în diua de Rusalii aici în Hațeg, pentru care scop cetățenii acestui opid s'au constituit în secțiuni, ca se pōtă face plăcute tuturor oșpeților momentele petrecute aici.

Deci pentru primire și încuartirare sunt poftiți toți P. T. oșpeți, — cari voesc a lua parte la acăstă sərbătoare și voesc a avea cuartire la privați se se însămneze la subscrisul incă de timpuriu — cel mult până în 2 Iunie a. c. st. n., spre a putea face dispozițiunile necesare pentru încuartirarea oșpeților.

Hațeg, la 18 Maiu 1898.

Nicolae Sănzian,
președinte.

Himen. Dl Vasile Simon, absolvent al facultății de litere din Bucuresți, anunță cununia sa cu d-sōra Maria Ana Simon, întimplată în 10 Maiu v. a. c. în biserica gr.-or. din Porcești.

„Pol. Kor“ dela 21 I. c. n. a duce șcirea că Maiestatea Sa Imperatul Rege Francisc Iosif I a dăruit principelui moștenitor Wilhelm al Germaniei din incidentul confirmațiunei sale marea cruce a ordului „Stul Stefan.“

Bismarck bolnav. Marele politician german, principele Bismarck, zace de câteva dăile greu bolnav. Tōte foile străine și esprimă frica urmărilor grele, ce pot obveni din bōla numitului principe.

Tinerimea română din Arad și jur învitat la petrecerea de dant, ce o va aranja **Duminecă în 12 Iunie n. în sala padurei orașului cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunii naționale aradane pentru cultura și literatura poporului român** în favorul fondului acesteia.

Prețul intrării: de per. 1 fl., de fam. 3 fl. — Inceputul la 8 oare seara. Ofertele maritimă se primesc cu mulțămă și se vor cuita pe cale ziaristică.

Kossuth Ferencz membru al casinei magnatilor. Casina magnatilor din Budapesta la propunerea membrului Tisza Kálmán a primit unanim de membru al său pe Kossuth Ferencz, capul partidului Kossuthist din țară.

Max Falk decorat. Maiestatea Sa a conferit directorului ziarului „Pester Lloyd” M. F. crucea de comandor al ordinului „Sântului Ștefan” ce poartă inscripțiunea „Publicum Meritorium Praemium”. Acest ord este cea mai înaltă distincțiune, ce se poate da unui bărbat politic, care nu este angajat în serviciul public de Stat.

Ca motiv al distincțiunii se aduce, pe lângă serviciile prestate pe terenul vieții de Stat, împlinirea unui pătrariu de veac, de când an de an prevede în delegațiuni referada asupra bugetului despre cheltuielile comune cu Austria.

Distincțiunea această se dă rar. În 25 ani abia a fost conferită la 13 inși.

Nenorocire îngrozitoare pe tren. Subprocurorul rege-c Iuliu Debrezeni din Szabadka, cădând de pe tren, când acela era în fugă, a ajuns sub roți și a fost sfâșiat la moment în bucăți. Se fim deci cu cea mai mare luare aminte, când călătorim cu trenul.

Bibliografie.

A apărut Nr. 32 din revista enciclopedică populară „Albina” cu următorul cuprins: Gr. G. Tocilescu, 10 Maiu — L. Bucheliu, Castelul Peleş. — George Adamescu Ion C. Brătianu. — C. Pop. Tașcă, Sosirea principilor moștenitori. — Spiridon Popescu Meșteșugul scrierii. — P. G. Biserica Stavropoleos. — N. Nicolaescu, Plimbările școlare — Gh. Sărbările dela 3 Maiu. — I. Niculescu Livețile permanente. — N. Vasiliu, Inaugurarea spitalului „Carmen Sylva”. — Mulțumiri. Adrese către redacție. — Informațiuni — Posta redacției.

Ilustrațiuni: Majestățile Lor Regele și Regina. — I. C. Brătianu (portret). — Biserica Stavropoleos. — Castelul Peleş. — Școlari în excursiune.

Mulțămă publică.

Pioșii creștini din Brașov, Onorabili Domni frații Stănescu, a căror dărniciă pentru scopuri sublimă față de biserică și neam e cunoscută, din îndemn creștinesc au binenoiat a dona pe sēma bisericii noastre din nou zidite, în comuna Ibănesci, tractul Reghinului, două strane de stejar, frumos lucrate în preț de 50 fl. v. a., espedate tot pe speșele marimoșilor donatori până la gara din Reghin.

Pentru acest frumos dar, care va forma podobă a casei noastre Dumneșcesci, comitetul și sinodul parochial își ține de plăcută datorință a aduce și pe pe această cale ferbinte lor mulțămă și recunoscință, implorând dela bunul Dumneșcu să le lungescă firul vieții, spre a putē sēvērși astfel de fapte, cari formeză cea mai de căpetenie virtute creștinescă și se le rēsplătescă cu darul său cel bogat.

Din însărcinarea comitetului și sinodului parochial:

Ioan Petru, pres. sinod. par. Grigoriu Nicoră, notar sinod.
Ioan Cofar, epitrop. Gliga Irimie, epitu op.

Posta redacțiunii.

Dlul O. și S. Prețul unui los pentru sortitura întocmită de „Reuniunea fem ilor române din Sibiu” este 1 corōna. S’a emis de tot 10.000 de losuri. Câștiguri sunt 800; va se dică un număr foarte considerabil în proporție cu toate. Cât privesc valōrea obiectelor Reuniunea a întocmit lucrul așa, ca în fiecare suta de câștiguri se fie obiecte de diferite valori dela cele mai scumpe până la cele mai ieftine. Cel mai scump obiect e 300 corōne, cel mai ieftin 1 corōnă. A se publica întregul și complicatul aranjament, ar fi greu.

Dlul I. C. în București. Am primit. Mulțemită. Cele scrise în „Dreptatea” sunt ficțiuni, de cari — durerē — în foile de dincolo atât de multe aflăm. Salutare.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Grecu din parochia Hundrubechiu cu filia Noustat, în urma încuviințării Preavenerabilului Consistoriu archidieceșan ddto 14. Martie a. c. Nr 1368 B., se escrie concurs, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele preoțesci, cari conform protocolului de sistem sare a salariului preoțesc ddt 14 Decembre 1897 dau suma de 206 fl. 80 cr. v. a.

Petenții au ași așterne cererile instruite conform normelor din vigōre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, ēr în formațiuni mai detaiate se pot lua atât dela subscrisul, cât și dela comitetul parochial din Hundrubechiu.

Noerichiu în 25 Aprilie 898.

În conțelegere cu comitetul parochial

Oficiul protopresb. gr.-or. al tractului Agnita, posta ultimă Noerich (Ujegyház.)

Nicolae Moldovan,
adm protopresb.

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante din Nucet se escrie a treia-ōră concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”

Emolumentele sunt 333 fl 8 cr.

Petenții și vor așterne cererile concursuale instruite conform normelor din vigōre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis. Sibiu, 22 Aprilie 1898.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiiului:

Ioan Papiu
protopop.

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a II-a din comuna Mănăsturul-ung. prin această se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 614 fl.

Doritorii dea reflecta la acest post, au ași așterne suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigōre, subscrisului până la terminul sus indicat, și a se presenta în biserică în vre-o Duminecă sēu sērbătoare, ca se fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. al Clujului, în conțelegere cu concernintele comitet. parochial.

Cluj, 28 Aprilie 1898.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Au apărut:

Juvenilia Proză și versuri

de
Sextil Pușcariu
à 80 cr.

Julian Devale

Epigrame

Prețul 50 cr.

Se pot procura dela **Librăria archidieceșană, Sibiu.**

Cel mai eficece **MIJLOC DE CASĂ.** pentru a regula mistuirea, pentru a produce o circulațiune regulată a sângelui, pentru a depărta părțile stricate și defecțuoase ale sângelui (condițiunile esențiale pentru susținerea sănătății) precum și pentru delăturarea repede și sigură a bōlelor de stomach d. e. lipsa de apetit, rigăitul, vânturi, grătă, dureri de stomach și fōle, sgărcei de stomach, îngreunarea stomachului cu bucate, flegmă, congestiuni de sange, hemoroide, bōle femeiești, bōle de intestine este de 40 ani probat

BALSAMUL DE VIAȚĂ al Dr. ROSA.

din farmacia lui B. FRAGNER în Praga 203-III.

Acesta favorizează întreg actul mistuirei, produce un sange sănătos și curat și este un remediu de casă poporal probat, sigur și estins.

1 sticlă 50 cr., 1 sticlă duplă 1 fl.
Prin postă 20 cr. mai mult.

Pentru mântuirea de ori-ce aprinderi rani și umflături, se folosește cu succes sigur la inflamare, oprirea laptelui și întârrirea peptului (țitelor) femeesci, la întârcare, la abscese, noduri, purōie (Eiterpusteln) carbuncule, la rani și sugei la degete, la întârituri, umflături, nime etc. de 50 ani probat

[50] 4—30

Alifia de casă de Praga

Vindecarea se face fără dureri prin infuența alinătoare a alifiei.

În doze à 25 și 35 cruceră.
Pe postă plus 6 cr.

Atențiune! Fiecare se cōră numai preparate originale din farmacia lui B. Fragner în Praga și se observe, ca tōte părțile învōltoarei balsamului Dr. Rosa se fie provēdute cu alăturata marcă rotundă de sentire, asemenea tōte părțile învōltoarei alifiei de casă de Praga poartă marca de sentire în trei unghiuri alăturată!

Ori-cine imi anunță o falsificare primesc o remunerațiune!

Mii de scrisori de recunoscință stau la dispoziție spre vedere.

Deposite în farmaciile **I. Török**, Budapesta. **A. Egger**, Budapesta, apoi în Sibiu la **E. Rumler**, **K. Müller** și **K. M. Herzberg**.

Depozitul principal **B. FRAGNER**, farmacie „la vulturul negru” în Praga, al producătorului, colțul stradei Spornier Nr. 203.

ESPEDITI CU INTORCEREA POSTEI

În prețma examenelor!

Atragem atențiunea domnilor învōtători asupra

scrisorilor (propise) de examen

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în **Tipografia archidieceșană, în colōre vēnătă**, pe hârtie fōrte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 1 cr.; 100 bucăți 65 cr. și porto postal.

Comandele din afară se execută imediat.

Librăria Archidieceșană.

„Colecțiunea Șaraga”.

Din „Colecțiunea Șaraga” à 1 leu = 50 cr. volumul au apărut:

Nr.	Nr.
1. Elena Sevastos: Povești.	30. V. Conta: Teoria fatalismului.
2. N. A. Bogdan: Povești și anecdote.	31. 37. V. Conta: Teoria undulațiunii vol. III.
3. Mihail Canianu: Poesii populare (Doine).	32. 40. D. Bolintineanu: Poesii vol. I. II.
4. N. Gane: Poesii.	33. D. Petrino: Poeme.
5. 6. Log. Cost. Konaki: Poesii vol. I. II.	34. 35. Cavalier C. Stamati: Musa românească vol. I. II.
7. Mihail Eminescu: Poesii complete.	36. Ed. Gruber: Stil și gândire.
8. Sofia Nădejde: Nuvele.	38. M. Eminescu: Diverse.
9. A. Vlahuță: Nuvele.	39. Carol Scrob: De-ale inimei vol. I.
10. Henriete și M. Eminescu: Serisori.	41. Const. Negruzzi: Păcatele tinerețelor v. I.
11. 12. Ar. Densușianu: Cercetări literare vol. I. II.	42. D. Bolintineanu: Proză vol. I.
13. N. Gane: Domnița Ruxandra.	43. A. Donici: Fabule.
14. N. Beldiceanu: Poesii.	44. V. Conta: Bazele Metafizice.
15. Elena Sevastos: Anecdote populare.	45. 56. A. D. Xenopol: Istoria Românilor.
16. 17. A. Steuerman: Antologie, Crestomatie.	57. Ionescu Raicu-Rion: Serieri literare v. I.
18. 22. N. Iorga: Schițe din literat. română.	58. Fabuliști Români: Fabule.
19. N. A. Bogdan: Și noi și vechi.	59. Traian Demetrescu: Aquarele (poesii).
20. 21. I. L. Caragiale: Teatru vol. I. II.	60. A. Steuerman: Sărăcie (poesii).
23. Matilda Cugler-Poni: Poesii.	61. A. Steuerman: O tōmnă la Paris (scri-sori și versuri).
24. 25. Grigore N. Lază: 451 poesii — traduceri și imitațiuni vol. I. II.	62. N. A. Bogdan: 15 Comedii.
26. Carmen Sylva: Poveștile Peleşului.	63. Al. Philippide: Starea socială.
27. V. Conta: Încercări de metafizică.	64. I. L. Caragiale: Schițe, trad. și originale.
28. Mihail Eminescu: Nuvele.	65. H. G. Lecca: Prima (versuri).
29. Victor Onișor: Doine și strigături din Ardeal vol. I.	

Se pot procura dela **Librăria Tipografiei archidieceșane Sibiu.**